

Prima instanță: Jud. Chișinău (sediul Buiucani)
Jud. V.Hadîrca
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinăui:
I.Cimpoi, I.Secieru, A.Danilov

Î N C H E I E R E

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dumbrăveanu Alexandru împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenientul accesoriu executorul judecătoresc Igor Doroftei și Ministerul Afacerilor Interne cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 martie 2017,

c o n s t a t ă :

La 20 decembrie 2016, Dumbrăveanu Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenientul accesoriu executorul judecătoresc Igor Doroftei și Ministerul Afacerilor Interne cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 01 iulie 2013, s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune civilă împotriva Ministerului Afacerilor Interne privind anularea

ordinului de concediere nr. 206 Ef din 29 martie 2013, restabilirea în funcție, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la lucru și recalcularea vechimii în muncă. Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 17 decembrie 2014, a fost dispusă anularea ordinului de concediere nr. 206 Ef din 29 martie 2013. A fost restabilit în funcția de loțiitor al comandantului, șef secție acoperire și intervenție a Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” a Inspectoratului General al Poliției. S-a încasarea din contul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui salariul pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 160277 lei. Totodată a fost obligat Ministerul Afacerilor Interne să includă în vechimea în muncă perioada 05 octombrie 2012 – 05 octombrie 2013, luând în calcul o lună și jumătate vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2015, a fost respins apelul declarat de către Ministerului Afacerilor Interne și menținută hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 17 decembrie 2014, fără modificări.

Ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 decembrie 2015 recursul declarat de către Ministerului Afacerilor Interne a fost considerat inadmisibil.

A specificat că, în condițiile în care Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul, la 31 decembrie 2015, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova emite ordinul „Cu privire la executarea hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 17.12.2014 în privința lui, care nu a adus la restabilirea efectivă în drepturi, or, prin acțiunile angajatorului cât și a executorului judecătoresc Igor Doroftei se constată neexecutarea efectivă a hotărârii menționate.

A reiterat că, la 15 februarie 2016, executorul judecătoresc Igor Doroftei la cererea lui a întocmit încheierea nr.064- 648/2016, privind primirea și internarea procedurii de executare, menționând în conținut despre caracterul obligatoriu al executării imediate a hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 17 decembrie 2014.

A menționat că, la 28 februarie 2016 Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a contestat încheierea nominalizată considerând-o neîntemeiată și ilegală, exprimându-și dezacordul cu acțiunile procedurale întreprinse de executorul judecătoresc Igor Doroftei în cadrul procedurii de executare nr.064-648/2016, indicând că creditorul urma sa prezinte titlul executoriu în adresa debitorului.

A relatat că, instanța a constatat că actele emise de executor nu reprezintă executarea propriu zisă a unei hotărâri judecătorești, iar acțiunile întreprinse de debitor, reprezintă o încălcare a art. 6 din Convenție, deoarece ea creează aparențe de executare pe când reintegrarea efectivă în drepturi nu a avut loc.

A explicat că, în condițiile în care instanța ar fi constatat că hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 17 decembrie 2014, a fost executată la data de 31 decembrie 2015, ar fi servit un temei incontestabil de a refuza în intentarea unei proceduri de executare silită și încetarea procedurii de executare.

A statuat că, pe durata unui alt an, aflându-se în cadrul procedurilor de executare silită, debitorul nu a întreprins acțiuni concludente în ceea ce privește restabilirea efectivă în câmpul muncii și atribuirea altor drepturi potrivit dispozițiilor instanței date prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 17 decembrie 2014, creditorul nefiind restabilit în funcția anterior deținută și respectiv nu se duce la serviciu.

A relevat că, aceste circumstanțe demonstrează indubitabil caracterul continuu a unei grave neexecutări de către debitor, care este autoritate publică centrală, a obligațiilor ce țin de integrarea în câmpul muncii.

A menționat că, potrivit ordinului din 31 decembrie 2015, la pct. 4 „Se dispune pentru Direcția generală juridică a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Direcția generală economie și finanțe a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratul General al Poliției vor asigura întreprinderea măsurilor ce se impun pentru restituirea sumelor achitate, inclusiv cu titlu de pensie a lui, de la 30 martie 2013 până 17 decembrie 2014”.

A indicat că, la 04 octombrie 2016, după mai bine de nouă luni, prin intermediul cancelariei Judecătorei Centru, mun. Chișinău, reprezentantul debitorului Ministerului Afacerilor Interne, Tatiana Sîrbu a depus cerere de explicare a hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 17 decembrie 2014, prin care a solicitat să fie date explicații referitor la dispozitivul hotărârii ce ține de plata, sau sistarea pensiei în legătură cu anularea de către instanță a ordinului MAI nr. 260 ef. din 29 martie 2013, pe numele lui.

A invocat că, în pofida existenței a trei hotărâri judiciare cu privire la restabilirea în câmpul muncii, Ministerul de Interne continuă să mențină artificial prin diferite tertipuri starea de lucruri fără a interveni măcar pe un singur segment.

A mai indicat că, imediat după pronunțarea hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 17 decembrie 2014 a solicitat de mai multe ori prin intermediul unor cereri și demersuri înaintate oficial către debitor, executarea actului jurisdicțional menționat primind de fiecare dată răspunsuri negative uneori chiar aberante, cum ar fi necesitatea studierii petiției adresate și reieșind din volumul complex de informații care urmează a fi studiate, termenul de examinare se prelungește în temeiul Legii cu privire la petiționare, sau de exemplu că „dezideratul înaintat va putea fi realizat în temeiul titlului executoriu”.

A mai statuat că, situația creată prin neexecutarea în termen a hotărârii instanței de judecată comportă un caracter delictual, în contextul în care Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova este autoritate publică, având scopul primordial să asigure apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A mai reiterat că, anume acțiunile întreprinse de către debitor cu rea credință descrise supra, fapte confirmate prin cereri, răspunsuri și acte emise de instanțe de judecată, consideră oportun a contura cerințele sub aspect de prejudiciu material reieșind din salariul mediu lunar calculat până la eliberarea ilegală din funcție ce constituia 7964.32 lei, începând cu 29 martie 2013, ziua eliberării și până la 30 noiembrie 2016, ce constituie salariul nerecuperat pentru 44 de luni, iar în total suma de 350430,08 lei.

Prin urmare, a solicitat constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen legal a hotărârii judecătorești, încasarea de la bugetul de stat al Republicii Moldova a sumei de 350430,08 lei cu statut de prejudiciu material și a prejudiciului moral în sumă de 150000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 martie 2017 acțiunea lui Dumbrăveanu Alexandru a fost admisă parțial. A fost constatată încălcarea dreptului la executarea în termenul stabilit de lege a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, mun. Chișinău nr. 3-1292/2014 din 17 decembrie 2014. În rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017 s-a admis apelul declarat de Dumbrăveanu Alexandru și s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 martie 2017 în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea prejudiciului moral și în această parte a emis o hotărâre nouă prin care:

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Dumbrăveanu Alexandru a prejudiciul moral în mărime de 30000 lei, cu respingerea în rest a cereri ca neîntemeiată.

La 19 ianuarie 2018 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 martie 2017.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia instanței, invocând că aceasta a apreciat greșit probele și înscrisurile administrate la caz, fapt ce a dus la aplicarea eronată a normelor de drept material.

În acest sens, susține că instanța de apel nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele în raport cu argumentele și probele prezentate și a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, fără a da apreciere acestora în coraport cu normele de drept invocate ca fiind lezate.

Totodată, indică că sunt neîntemeiate și eronate constatările instanței de apel privind încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Dumbrăveanu Alexandru a prejudiciul moral în mărime de 30000 lei.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 octombrie 2017, expediată în adresa părților la 13 noiembrie 2017 (f.d 152), însă careva probe ce ar confirma recepționarea acesteia de către părți la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, având în vedere că recursul declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017 a fost depus la 19 ianuarie 2018, în conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2). Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra

problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat

de Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător
Judecători

Svetlana Filincova

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu